

Finansreglement

Aurskog-Høland kommune

REGLEMENT FOR FINANS- OG GJELDSFORVALTNING

1. Finansreglementets virkeområde.....	3
1.1. Hensikten med reglementet.....	3
1.2. Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning	3
1.3. Hvem reglementet gjelder for.....	3
2. Hjemmel og gyldighet.....	3
2.1. Hjemmel.....	3
2.2. Gyldighet	3
3. Forvaltning og forvaltningstyper	3
4. Avkastnings-/rentemål og bruk av referanseindeks	4
5. Generelle rammer og begrensninger	4
6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål (plassering under 1 år – kortsiktig)	4
6.1. Innskudd i bank.....	5
6.2. Andeler i pengemarkedsfond	5
6.3. Felles plasseringsbegrensninger	5
6.4. Rapportering og avvikshåndtering	5
7. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva	5
7.1. Formål.....	5
7.2. Hva regnes som langsiktige finansielle aktiva	6
8. Forvaltning av kommunens gjeld og øvrige finansieringsavtaler.....	6
8.1. Vedtak om opptak av lån.....	6
8.2. Valg av låneinstrumenter	6
8.3. Tidspunkt for låneopptak.....	6
8.4. Konkurrerende tilbud.....	6
8.5. Valg av rentebindingsperiode – Bruk av sikringsinstrumenter	6
8.6. Størrelse på enkeltlån og refinansieringsrisiko.....	7
8.7. Rapportering og avvikshåndtering	7
9. Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko.....	7
9.1. Risikovurderinger	7
9.2. Kvalitetssikring.....	7
10. Etske kriterier i forvaltningen	8

1. Finansreglementets virkeområde

1.1. Hensikten med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende fullmakter/ instruksjer/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.2. Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Finans- og gjeldsforvaltningen har som overordnet formål å sikre tilfredsstillende avkastning og stabile, lave netto finanskostnader, og hindre at kommunen tar vesentlig risiko.

1.3. Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Aurskog-Høland kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter [kommunelovens kapittel 9](#) dersom det blir gjort vedtak om å etablere kommunale foretak, og interkommunalt samarbeid etter kommunelovens [sjette del](#). I den grad disse virksomhetene skal ha en egen finans- og gjeldsforvaltning, skal denne utøves i tråd med dette reglementet.

2. Hjemmel og gyldighet

2.1. Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018, [§ 14-13](#)
- Forskrift 18.11.2019 nr 1520 om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, se [her](#)

2.2. Gyldighet

- Reglementet trer i kraft fra og med dato for kommunestyrets vedtak. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.
- Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instruksjer som kommunestyret har vedtatt for Aurskog-Høland kommunes finans- og gjeldsforvaltning.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskriften om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning, skal finansreglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette reglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.
- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

Forvaltning kan settes bort til ekstern forvalter med relevant konsesjon(er).

4. Avkastnings-/rentemål og bruk av referanseindeks

Aurskog-Høland kommunes mål er å oppnå en tilfredsstillende avkastning på plasserte midler og lave og forutsigbare kostnader på sin gjeld. Med dette menes at kommunens finansielle aktiva har en utvikling som over tid er lik eller bedre enn referanseindeksene for aktivaklassene «bankinnskudd og pengemarkedsfond». Tilsvarende for passiva menes en gjeldsrente som er lik eller lavere enn referanseindeksen for kommunens rentebærende gjeld.

Referanseindekser:

Aktiva/passiva	Referanseindeks
Bankinnskudd og pengemarkedsfond	Statsobligasjonsindeks 0,25 år (ST1X)
Gjeld	3 mnd NIBOR + 1 % poeng

5. Generelle rammer og begrensninger

Kommunestyret tar gjennom fastsettelse av dette finansreglement stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansielle risiko. Følgende retningslinjer legges til grunn for praktisering av reglementet:

- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter. Finans- og gjeldsforvaltning som krever kompetanse utover den kommunen selv har, er ikke tillatt.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldsforvaltningen. Det påligger kommunedirektøren en selvstendig plikt til å utrede og legge fram saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Kommunestyret godkjenner låneporteføljen til Aurskog-Høland kommune. Alle lån i porteføljen kan være gjenstand for refinansiering i budsjettåret. Kommunedirektøren står fritt til å betale budsjetterte avdrag på de lån man finner formålstjenlig, uavhengig av opprinnelig vedtak.
- Kommunedirektøren skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.
- Det tilligger kommunedirektøren å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet.
- Det tilligger kommunedirektøren, med hjemmel i dette finansreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål (plassering under 1 år – kortsiktig)

Kommunen skal til enhver tid ha likviditet til å dekke løpende forpliktelser.

Kommunens midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) kan plasseres i bankinnskudd og pengemarkedsfond. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet. Kommunens driftslikviditet, som trengs til dekning av kommunens forpliktelser de nærmeste 3 månedene, skal plasseres i kommunens hovedbank, eventuelt supplert med innskudd i andre spare- og/eller forretningsbanker.

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, utover hva som trengs til dekning av kommunens løpende forpliktelser de nærmeste 3 måneder, kan plasseres etter følgende retningslinjer:

6.1. Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- a) Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 6 måneder.
- b) Et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn NOK 25 mill.

6.2. Andeler i pengemarkedsfond

For plassering i pengemarkedsfond gjelder følgende:

- a) Pengemarkedsfond skal være klassifisert som «Pengemarkedsfond med lav risiko» i henhold til Verdipapirfondenes forenings (VFF) bransjestandard for informasjon og klassifisering av rentefond.
- b) Det skal ikke være begrensninger på uttaksretten i fondene som benyttes, og midlene skal alltid være tilgjengelige på få dager.
- c) Det kan ikke plasseres mer enn 20 % av ledig likviditet i ett enkelt pengemarkedsfond.

6.3. Felles plasseringsbegrensninger

- Kommunens samlede innskudd i bank/kredittinstitusjon (inkl. direkte eie av verdipapirer utstedt eller garantert av institusjonen) skal ikke overstige 2 % av institusjonens forvaltningskapital.
- Kommunens eierandel i et pengemarkedsfond skal ikke overstige 5 % av fondets forvaltningskapital.

6.4. Rapportering og avvikshåndtering

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge fram rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum angi følgende:

- En beskrivelse og vurdering av kommunens finansielle risiko.
- Fordeling på de ulike plasseringsalternativer/typer aktiva i kroner (markedsverdier) og i prosent av de samlede midler.
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsrenter.
- Kommunedirektørens kommentarer knyttet til forvaltningen, og vurdering av tiltak overfor vesentlige avvik i finansreglementet.

7. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

7.1. Formål

Formålet med finans- og gjeldsforvaltningen av langsiktige finansielle aktiva er å sikre en forsvarlig økonomiforvaltning, som hindrer kommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko, men samtidig gir en akseptabel avkastning med lav finansiell risiko.

7.2. Hva regnes som langsiktige finansielle aktiva

Langsiktig likviditet er residualen av kortsiktig likviditet, men behandles på samme måte som ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. Forvaltningsstrategien for all ledig likviditet er dermed den samme. For nærmere beskrivelse av finansforvaltningen av langsiktige finansielle aktiva, vises til pkt 6 foran.

8. Forvaltning av kommunens gjeld og øvrige finansieringsavtaler

8.1. Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Slikt vedtak skal som minimum angi:

- Lånebeløp.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal det gjennomføres låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og for øvrig forvaltning av kommunens innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommune-lovens [§ 14-14](#) om låneopptak.

Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

8.2. Valg av låneinstrumenter

Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån).

Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

8.3. Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

8.4. Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal normalt innhentes minst 2 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Prinsippet kan fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks etableringslån i Husbanken).

8.5. Valg av rentebindingsperiode – Bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall.

For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA), rentebytteavtaler (SWAP) og fastrente. Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteeksponeringen for kommunens lånegjeld. Forutsetninger for å gå inn i slike kontrakter skal være at en totalvurdering av renteforventninger og risikoprofil på et gitt tidspunkt, tilsier at slik endring er ønskelig. Ved inngåelse av rentebytteavtaler skal det avholdes budrunde for å oppnå markedsmessige korrekte rentevilkår.

Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finans- og gjeldsforvaltningen, og rapportering og beregninger av nøkkeltall skal inkludere FRA- og SWAP-kontrakter. Hensikten bak hver derivat-kontrakt skal dokumenteres, og kontraktene skal knyttes til underliggende lån eller låneportefølje.

8.6. Størrelse på enkeltlån og refinansieringsrisiko

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende:

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- b) Enkeltlån kan ikke utgjøre mer enn 30 % av kommunens samlede gjeldsportefølje.
- c) Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler lån på flere långivere.
- d) Gjennomsnittlig vektet løpetid på lånene (tid til forfall) bør være over 1 år for å redusere refinansieringsrisikoen, og for å regulere hvor stor andel av lånegjelden som kommer til forfall, jfr. punkt 8.5 annet avsnitt.

8.7. Rapportering og avvikshåndtering

Kommunedirektøren skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august rapportere på status for gjeldsforvaltningen. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang rapportere til kommunestyret om utviklingen gjennom og status ved utgangen av året.

For gjeldsforvaltningen skal det rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån så langt i året (endringer i låneporteføljen).
- Sammensetning og verdi av låneporteføljen fordelt på de ulike typer passiva.
- Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding.
- Verdi av lån som forfaller og skal refinansieres innen 12 mnd.
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsbetingelser.
- Kommunedirektørens kommentarer knyttet til låneforvaltningen samt forestående finansierings-/ refinansieringsbehov, og vurdering av tiltak overfor vesentlige avvik i finansreglementet.

9. Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

9.1. Risikovurderinger

Det skal til hver rapportering til kommunestyret gjøres følgende atskilte risikovurderinger:

Renterisikoen for plasseringer av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i sammenheng:

- En "netto" gjeldsbetraktning som viser kommunens renterisiko angitt i NOK ved en 1 % andel generell endring i den norske rentekurven.

9.2. Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutineene for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

Kommunedirektøren pålegges ansvar for at slike vurderinger innhentes, eksternt eller gjennom kommunerevisjonen.

Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt, endret finansreglement. I denne sammenheng skal det også rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene.

10. Etiske kriterier i forvaltningen

De etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland, skal være retningsgivende for Aurskog-Høland kommunes etiske håndtering av finansforvaltningen.

Aurskog-Høland kommune vil påse at samarbeidende forvaltere er informert om både forvaltningsrammer og etiske retningslinjer i dette reglement. Det er Aurskog-Høland kommunes mål at kapital ikke plasseres i selskaper med en uakseptabel etisk profil, og at det derfor velges forvaltere som hensyntar de etiske sidene ved utvelgelse av investeringer.

Dersom kommunen blir gjort oppmerksom på at en forvalter har plassert midler i et selskap med uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plassering opphører, eller at kommunen trekker seg ut av det aktuelle produkt hos forvalteren.